

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

MATURITA 2020

**Pokyny na hodnotenie
písomnej formy internej časti**

maturitnej skúšky

**slovenský jazyk a literatúra
maďarský jazyk a literatúra
ukrajinský jazyk a literatúra**

Február 2020

1. Organizáciu hodnotenia písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (ďalej PFIČ MS) z vyučovacích jazykov (VUJ) navrhuje vedúci predmetovej komisie vyučovacieho jazyka príslušnej školy (ďalej vedúci PK).
2. Organizáciu hodnotenia PFIČ MS schvaľuje riaditeľ príslušnej školy.
3. Hodnotenie PFIČ MS riadi vedúci PK. Hodnotenie PFIČ MS následne kontroluje predseda predmetovej maturitnej komisie (ďalej predseda PMK).
4. Hodnotenie PFIČ MS sa môže začať 17. marca 2020 (S JL, MJL), resp. 20. marca 2020 (UJL) a musí byť ukončené najneskôr desať dní pred termínom konania UFIČ MS.
5. PFIČ MS hodnotia interní učitelia školy, ktorí majú v aprobácii príslušný vyučovací jazyk a ktorých touto činnosťou poveril riaditeľ školy. V prípade, ak škola nemá k dispozícii dostatok kvalifikovaných učiteľov na daný predmet, môže sa riaditeľ školy dohodnúť s riaditeľom inej školy o hodnotení PFIČ MS učiteľom s danou aprobáciou z tejto školy.
6. Učitelia, ktorí hodnotia PFIČ MS, sa riadia:
 - Pokynmi na hodnotenie PFIČ MS z vyučovacích jazykov,
 - Kritériami na hodnotenie PFIČ MS z vyučovacích jazykov,
 - pokynmi vedúceho PK.
7. Učitelia, ktorí hodnotia práce PFIČ MS, musia rešpektovať obsah *cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov* z príslušného vyučovacieho jazyka.
8. Hodnotenie PFIČ MS sa vykonáva prezenčne v príslušnej škole.
9. PFIČ MS každého žiaka musia posúdiť dvaja hodnotitelia. Ak niektorú prácu hodnotia dvaja hodnotitelia rôzne, buď sa po vzájomnej konzultácii dohodnú na spoločnom výslednom hodnotení, alebo výsledné hodnotenie určí vedúci PK.
10. Hodnotenie PFIČ MS musí byť reliabilné (t. j. rovnaké pre všetkých), hodnotitelia musia každú chybu posudzovať rovnako u všetkých žiakov. Odporúčame viesť si záznamy o jednotlivých PFIČ MS a o spôsobe, ako boli hodnotiteľmi posúdené.
11. Hodnotitelia pri hodnotení PFIČ MS musia používať pero s červenou náplňou. V rámci hodnotenia treba jasne vyznačiť korektorskou značkou, kde žiak urobil chybu a za čo sa žiakovi strhávajú body poznámkou za okraj pre hodnotiteľa (podrobne na str. 4).
12. Hodnotitelia po vzájomnej dohode zapíšu perom s červenou náplňou pridelené body a percentá do príslušnej rubriky tabuľky hodnotenia, ktorá je na prvej strane tlačiva *PFIČ MS z vyučovacích jazykov*. Po skončení všetkých čiastkových hodnotení skontroluje ich realizáciu vedúci PK a súčasne skontroluje aj pridelenie súčtu bodov, ktoré žiak v PFIČ MS získal.
13. Kvalitu hodnotenia PFIČ MS následne skontroluje predseda PMK. Povinnosť kontroly hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK vyplýva zo školského zákona § 82, odsek 2, písmeno e). Navrhujeme, aby kontrola hodnotenia predsedom PMK bola ukončená pred oznámením výsledkov PFIČ MS žiakom. Kontrolu hodnotenia potvrdí predseda PMK svojím podpisom perom s červenou náplňou na určenom mieste na titulnej strane.
14. Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania ponúka v prípade problémov či otázok k hodnoteniu PFIČ MS učiteľom – hodnotiteľom, vedúcim PK a predsedom PMK možnosť využiť **Infoportál** s najčastejšie kladenými otázkami na stránke <https://www.nucem.sk/sk/otazky-a-odpovede>, ako aj možnosť konzultovať problémy spojené s hodnotením PFIČ MS s predmetovými koordinátormi NÚCEM na e-mailovej adrese **maturita@nucem.sk**. Pri písaní e-mailu treba do kolónky predmet (subject) uviesť text v tvare: opravy PFIČ MS – skratka predmetu S JL, MJL, UJL.
15. MATURITA 2020 ponúka maturantom na výber štyri z nasledujúcich žánrov:
 - Úvaha
 - Rozprávanie
 - Výklad
 - Charakteristika osoby
 - Beletrizovaný životopis
 - Diskusný príspevok

- Slávnostný prejav
 - Umelecký opis
16. Kritériá na hodnotenie PFIČ MS sú rovnaké pre všetky vyučovacie jazyky.
 17. Dĺžka trvania PFIČ MS z VUJ je 150 minút.
 18. Rozsah práce PFIČ MS vo všetkých vyučovacích jazykoch (*slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra*) je rovnaký – najmenej 1,5 strany a najviac 3 strany formátu A4.
 19. Ak rozsah práce nespĺňa kritérium minimálnej dĺžky 1,5 strany, ale text je písaný husto a drobným písmom, odporúčame hodnotiteľom zrátať počet slov. Ak je slov menej ako 300, treba prácu penalizovať za nedodržanie rozsahu a strhnúť body vo vonkajšej forme.
 20. Ak žiak nestihne celý obsah konceptu prepísať na čistopis, zvyšok práce sa bude hodnotiť na koncepte. V takom prípade však hodnotiteľ strháva body v hodnotení vonkajšej formy.
 21. Ak žiak nedodrží predpísaný žáner, hodnotiteľ strháva body v hodnotení obsahu a kompozície. Hodnotiteľ tiež môže strhnúť body v hodnotení štýlu alebo jazyka, pokiaľ v práci PFIČ MS chýbajú napr. patričné jazykové prostriedky (nevyhnutné pre zadaný žáner).
 22. Hodnotiteľ zapisuje perom s červenou náplňou body získané za jednotlivé oblasti do nasledujúcej tabuľky na prvej strane tlačiva PFIČ MS z vyučovacích jazykov.

Vnútoraná forma	Body
Obsah:	
Kompozícia:	
Jazyk:	
Pravopis:	
Štýl:	
Spolu:	

	Body
Vnútoraná forma:	
Vonkajšia forma:	
Celkový dojem:	
Spolu:	

Celkové hodnotenie:	%
----------------------------	---

23. Výsledné hodnotenie PFIČ MS sa vyjadruje v percentách a uvádza sa na maturitnom vysvedčení žiaka v stĺpci Interná časť – písomná forma.

Príklad výsledného hodnotenia:

Za PFIČ MS môže **intaktný žiak** získať **maximálne 28 bodov**. Výsledné hodnotenie PFIČ MS žiaka je percentuálne vyjadrenie podielu bodov, ktoré žiak získal, a maximálneho počtu bodov 28. Hodnotenie vyjadrené percentami sa zaokrúhľuje na desatiny.

Ak žiak získal napríklad 19 bodov, jeho úspešnosť je 67,9 %, pretože

$$\frac{19}{28} \cdot 100 \% = 67,857 \%$$

Výsledné percentuálne hodnotenie PFIČ MS za každý možný počet bodov uvádza nasledujúca tabuľka.

Počet	bodov	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15
	percent		100,0	96,4	92,9	89,3	85,7	82,1	78,6	75,0	71,4	67,9	64,3	60,7	57,1

Počet	bodov	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	percent		50,0	46,4	42,9	39,3	35,7	32,1	28,6	25,0	21,4	17,9	14,3	10,7	7,1

Grafické označovanie opráv

Za okrajom pre hodnotiteľa zaznamenajte:

→ Chyby vo vonkajšej forme:

- posunúť text k ľavému okraju – použite značku ←, za okrajom pre hodnotiteľa ju označte znakom VoF,
- posunúť text k pravému okraju – použite značku →, za okrajom pre hodnotiteľa ju označte znakom VoF.

→ Chyby vo vnútornej forme:

- chýbajúce logické prepojenie myšlienok za okrajom pre hodnotiteľa označte znakom L (logická chyba);
- krátku obsahovú chybu podčiarknite plnou čiarou, obsahovú chybu v rozsahu viacerých riadkov označte pozdĺž textu zvislou plnou čiarou pri okraji pozdĺž riadkov, v ktorých sa obsahová chyba nachádza a za okrajom pre hodnotiteľa ju označte znakom O (obsahová chyba).

➤ kompozičné chyby:

- nový odsek označte znakom ¶. Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom K.
... tu končí odsek. ¶ Nový odsek sa začína na novom riadku.
- zrušenie nesprávne umiestneného odseku označte čiarou spájajúcou koniec odseku so začiatkom nasledujúceho odseku.

- *... tu odsek nekončí.*

Text pokračuje stále v rovnakom riadku. Za okrajom pre hodnotiteľa chyby označte znakom K.

➤ jazykové (lexikálne, morfológické a syntaktické) chyby:

- jazykovú chybu podčiarknite plnou čiarou, napr. *pekný chlapci alebo vo vete Odrazu mi trebalo odísť.* Za okrajom pre hodnotiteľa ju označte znakom J.
- nesprávny slovosled označte nadpísaním poradových čísiel nad príslušnými slovami vo vete a podčiarknite ich plnou čiarou. *Porušený ^{3.} opravíme ^{2.} věty ^{1.} slovosled poradovými číslicami, ktoré napíšeme nad slová.* Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom J–S.

➤ lexikálne chyby:

- chýbajúce slovo vyznačte znakom V. Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom J.
- prebytočné slovo v texte prečiarknite ~~prebytočné~~. Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom J.
- oddelenie slov označte znakom I (oddelenie). Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom J.
- spojenie slov označte znakom I (spojenie). Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom J.
- Počet viacerých jazykových a pravopisných chýb v riadku označte za okrajom pri skratke J alebo P zvislou čiarou, napr.: J|| (dve jazykové chyby) alebo P||| (tri pravopisné chyby). Tá istá chyba, ktorá sa opakuje viackrát, sa počíta iba raz. Nemusí sa značiť za okraj, ale treba ju v texte vyznačiť ako chybu. Odporúčame však označovať opakované chyby poradovou číslicou opakovania (napr. P1. x, J3. x).

➤ pravopisné chyby:

- pravopisnú chybu v graféme označte znakom ⊥. Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom P.
- Chýbajúcu čiarku vyznačte znakom V. Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom P.

➤ štylistické chyby:

- (nesprávne použité/neadekvátne/nespisovné slovo/slovné spojenie) podčiarknite vlnkou: *Analyzoval básničku Jána Smreka.* Za okrajom pre hodnotiteľa chybu označte znakom Š.

Hodnotenie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Žiaci so ZZ sú hodnotení rovnako ako intaktní žiaci, až na skupinu:

- **žiakov s vývinovými poruchami učenia** – dyslexia, dysgrafia, dysortografia. Dyskalkúlia len v spojení s dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou. Na samotnú dyskalkúliu sa úpravy hodnotenia nevzťahujú.

Pre žiakov s VPU sú prípustné nasledujúce úpravy hodnotenia:

- Ruší sa hodnotenie vonkajšej formy PFIČ MS. Hodnotenie dodržania rozsahu, ktoré bolo súčasťou hodnotenia vonkajšej formy PFIČ MS, sa presúva do hodnotenia celkového dojmu.
- V rámci hodnotenia vnútornej formy PFIČ MS sa nehodnotí pravopis.

- **žiakov so zrakovým a telesným postihnutím a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami**

Pre spomínaných žiakov sú prípustné nasledujúce úpravy hodnotenia:

- Ruší sa hodnotenie vonkajšej formy PFIČ MS. Hodnotenie dodržania rozsahu, ktoré bolo súčasťou hodnotenia vonkajšej formy PFIČ MS, sa presúva do hodnotenia celkového dojmu.

Poznámka: Úpravy hodnotenia sa týkajú iba tých žiakov, ktorí majú úpravu hodnotenia navrhnutú v odbornom posudku (*Správa zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia – formulár D1*) od špeciálneho pedagóga z Centra špeciálno-pedagogického poradenstva.

V prípade, že žiaci písali PFIČ MS na počítači, do hárkov alebo pomocou Braillovo písma, tieto práce sa neprepisujú do tlačiva PFIČ MS z vyučovacieho jazyka, ale hodnotia sa vo forme, v akej ich vypracovali žiaci, a do daného tlačiva sa vložia.

Ak si hodnotiteľ nie je istý, či rozsah práce spĺňa kritérium minimálnej dĺžky 1,5 strany, text je písaný cez viac riadkov na hárkoch pripnutých k tlačivu PFIČ MS z vyučovacieho jazyka, prípadne na počítači alebo pomocou Braillovo písma, odporúčame hodnotiteľom zrátať počet slov. Ak je slov menej ako 300, treba prácu penalizovať za nedodržanie rozsahu a strhnúť body v celkovom dojme.

Hodnotenie žiakov s VPU

- Hodnotiteľ zapisuje body získané za jednotlivé oblasti do nasledujúcej tabuľky na prvej strane tlačiva PFIČ MS z vyučovacích jazykov. Nehodnotí sa vonkajšia forma a v rámci vnútornej formy pravopis.

Vnútoraná forma	Body
Obsah:	
Kompozícia:	
Jazyk:	
Pravopis:	×
Štýl:	
Spolu:	

	Body
Vnútoraná forma:	
Vonkajšia forma:	×
Celkový dojem a dodržanie rozsahu:	
Spolu:	
Celkové hodnotenie:	%

- Výsledné hodnotenie PFIČ MS sa vyjadruje v percentách a uvádza sa na maturitnom vysvedčení žiaka v stĺpci Interná časť – písomná forma.

Poznámka: Hodnotenie PFIČ MS žiaka s vývinovými poruchami učenia by mal vykonávať vyučujúci, ktorý žiaka učil daný predmet.

Príklad výsledného hodnotenia:

Za PFIČ MS môže **žiak s vývinovými poruchami učenia** získať **maximálne 20 bodov**. Výsledné hodnotenie PFIČ MS žiaka je percentuálne vyjadrenie podielu bodov, ktoré žiak získal, a maximálneho počtu bodov 20. Ak žiak získal 17 bodov, jeho úspešnosť je 85,0 %. Každý bod predstavuje 5 %, to znamená, že za stratu každého bodu sa zo 100 % odčíta 5 %.

Výsledné percentuálne hodnotenie PFIČ MS za každý možný počet bodov uvádza nasledujúca tabuľka.

Počet	bodov	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11
	percent	100,0	95,0	90,0	85,0	80,0	75,0	70,0	65,0	60,0	55,0

Počet	bodov	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	percent	50,0	45,0	40,0	35,0	30,0	25,0	20,0	15,0	10,0	5,0

Hodnotenie žiakov so zrakovým a telesným postihnutím a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami

- Hodnotiteľ zapisuje body získané za jednotlivé oblasti do nasledujúcej tabuľky na prvej strane tlačiva *PFIČ MS z vyučovacích jazykov*. Nehodnotí sa vonkajšia forma.

Vnútoraná forma	Body
Obsah:	
Kompozícia:	
Jazyk:	
Pravopis:	
Štýl:	
Spolu:	

	Body
Vnútoraná forma:	
Vonkajšia forma:	X
Celkový dojem a dodržanie rozsahu:	
Spolu:	
Celkové hodnotenie:	%

- Výsledné hodnotenie PFIČ MS sa vyjadruje v percentách a uvádza sa na maturitnom vysvedčení žiaka v stĺpci Interná časť – písomná forma.

Príklad výsledného hodnotenia:

Za PFIČ MS môže **žiak so zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami** získať **maximálne 24 bodov**. Výsledné hodnotenie PFIČ MS žiaka je percentuálne vyjadrenie podielu bodov, ktoré žiak získal, a maximálneho počtu bodov 24. Ak žiak získal 19 bodov, jeho úspešnosť je 79,2 %.

Výsledné percentuálne hodnotenie PFIČ MS za každý možný počet bodov uvádza nasledujúca tabuľka.

Počet	bodov	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13
	percent	100,0	95,8	91,7	87,5	83,3	79,2	75,0	70,8	66,7	62,5	58,3	54,2

Počet	bodov	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	percent	50,0	45,9	41,7	37,5	33,3	29,2	25,0	20,9	16,7	12,5	8,3	4,2